

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Marie Kocourkové a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobců **a) Ing. N. S. a b) P. S.**, oba zast. JUDr. Alenou Brychtovou, advokátkou se sídlem AK v Hradci Králové, Veverkova 1343, PSČ 500 02, proti žalovanému **Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, PSČ 500 03, za účasti **M. Ch.**, v řízení o společné žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 11. 2010, č.j.: 19291/DS/2010-Nv, takto:

- I.   **Žaloba se z a m í t á .**
- II.   **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**
- III.   **Osoba zúčastněná na řízení n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se domáhali společnou žalobou ze dne 5. ledna 2011, která byla doručena Krajskému soudu v Hradci Králové osobně dne 7. ledna 2011, přezkumu výše uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jejich odvolání proti

rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové ze dne 29. března 2010, zn. SZ MMHK/057942/2010 OD/Č, MMHK/133670/2010, jímž bylo určeno, že „pozemky p.č. 581/59 a 1038/86 v k.ú. Slezské Předměstí, v obci Hradec Králové, slouží jako účelová komunikace veřejně přístupná a tento právní stav trvá přibližně od roku 1980“, a toto rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu potvrzeno. Žalovaný je odůvodnil v podstatě následujícím způsobem.

Předně konstatoval, že odvolání směřuje proti rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu Magistrátu města Hradec Králové ze dne 29. března 2010, zn. SZ MMHK/057942/2010 OD/Č, MMHK/133670/2010, vydanému na základě žádosti M. Ch. o vydání deklaratorního rozhodnutí ve věci existence a charakteru pozemní komunikace na části pozemku parc. č. 581/59 a pozemku parc. č. 1038/86 v k. ú. Slezské Předměstí, v obci Hradec Králové, jejichž spoluvlastníky jsou žalobci. Prvoinstanční správní orgán rozhodl, že uvedené pozemky p. č. 581/59 a p. č. 1038/86 v k.ú. Slezské Předměstí, v obci Hradec Králové, slouží jako účelová komunikace veřejně přístupná a že tento stav trvá přibližně od roku 1980. M. Ch. je vlastníkem pozemků navazujících na tuto účelovou komunikaci, nacházejících se již uvnitř areálu bývalé strojní a traktorové stanice - STS. Žalobci bylo v průběhu řízení namítáno, že nebyla splněna podmínka pro zahájení předmětného řízení dle § 142 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění (dále jen „správní řád“), když M. Ch. neprokázal nezbytnost rozhodnutí pro uplatnění svých práv, neboť mu není bráněno ve vjezdu. Předmětnou komunikaci přitom žalobci nemají za veřejnou, neboť je určena pouze pro omezený okruh určených uživatelů - vlastníků nemovitostí, nájemců a jejich zákazníků. K prohlášení uvedených pozemků za veřejně přístupnou účelovou komunikaci krom toho podle nich scházel souhlas vlastníků pozemků pod komunikací a navíc nejde o nutný komunikační prostor, když přístup do areálu je možný i jinudy. Vyjádření dotčených orgánů k věci pak měla být učiněna na základě nesprávného zadání, přičemž parkoviště na parcele č. 581/59 není podle žalobců veřejným parkovištěm, nehledě na to, že předmětný prostor nebyl kolaudován jako komunikace a komunikace nesplňuje podmínku veřejného zájmu na dopravní obslužnost. Podle žalobců jde v dané věci o zájem soukromoprávní, který nelze řešit veřejnoprávními prostředky.

Dále žalovaný shrnul průběh řízení před prvoinstančním správním orgánem (viz druhá a třetí strana odůvodnění žalovaného rozhodnutí), a poté se vypořádal s jednotlivými odvolacími námitkami žalobců. Konstatoval, že M. Ch. je vlastníkem pozemku parc. č. 581/87, jehož část je užívána jako přístupová komunikace k dalším nemovitostem v areálu a přímo navazuje na komunikaci, o kterou jde. Nutnost přesného vymezení právních vztahů, v duchu žádosti jmenovaného, je tak jednoznačně dána pro další nerušené užívání jím vlastněných nemovitostí závislých na volném příjezdu. Režim účelového určení předmětných pozemků je podle žalovaného dán stavebně i právně a odpovídá podmínkám existence veřejně přístupné účelové komunikace, jak je definována Nejvyšším soudem ČR v jeho rozhodnutí sp. zn. 22 Cdo 1868/2000.

Souhlas vlastníka pozemků se vznikem dané pozemní komunikace pro obecné užívání měl žalovaný za jednoznačně daný již z doby její realizace, a to jako stavby

uskutečněné z veřejných prostředků, včetně kolaudace pro daný účel. Podle žalovaného se jedná o nezbytnou potřebu komunikačního přístupu od doby, kdy tato byla přímo určena jako vjezd k nemovitostem umístěným v areálu bývalé STS. Vyjádření dotčených orgánů státní správy byla prvoinstančním správním orgánem vyžadována z důvodu, že od zahájení užívání předmětné pozemní komunikace mohlo dojít k úpravě právních vztahů k této komunikaci rozhodnutím některého z oslovených orgánů, přičemž o zadání otázek i okruhu dotčených orgánů si rozhodl prvoinstanční správní orgán vlastní úvahou. Předmětný prostor byl kolaudován podle tehdejší právní úpravy, a to společně s kolaudací staveb v celém areálu, jako jeho nedílná součást (obslužné komunikace). Jeho účelem bylo zajistit vjezd do areálu a tento účel nezanikl. Komunikace na obou uvedených pozemcích splňuje podle žalovaného podmínku veřejného zájmu na jejím obecném užívání, danou jejím dopravně-technickým a stavebním stavem, a to ve smyslu ust. § 19 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, v platném znění (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), jež zcela odpovídají znakům pozemní komunikace podle § 7 odst. 1 uvedeného zákona.

Žalovaný pokračoval, že z podkladů rozhodnutí je nepochybné, že na uvedených pozemcích byla stavebně zřízena pozemní komunikace za účelem spojení nemovitostí uvnitř areálu bývalé STS s ostatními komunikacemi. I nyní slouží k vjezdu a výjezdu do uvedeného areálu, resp. na přilehlé parkoviště. Jednoznačně splňuje všechny znaky účelové komunikace ve smyslu § 7 zákona o pozemních komunikacích. Ten sice připouští taktéž existenci „neveřejné“ účelové komunikace, ovšem taková se nachází v uzavřeném prostoru či objektu a slouží k potřebě vlastníka (jednoho) nebo provozovatele (jednoho) uzavřeného prostoru či objektu. V současné době se v areálu bývalé STS nacházejí nemovitosti více vlastníků a ti to mají nepochybně právo užívat pozemní komunikace, resp. pozemky jako komunikace sloužící ke spojení mezi nimi a jinými pozemními komunikacemi. V daném případě se tudíž nemůže jednat o neveřejnou účelovou komunikaci, neboť v momentě, kdy předmětnou komunikaci jako přístupovou musí užívat více vlastníků, nastupuje institut veřejného zájmu.

Na podporu svých závěrů se žalovaný dovolával rozsudku Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 22 Cdo 1868/2000 a metodiky zpracované v roce 2007 Veřejným ochráncem práv, zveřejněné ve Sborníku stanovisek Veřejného ochránce práv pod názvem „Místní a účelové pozemní komunikace“, podle níž „....Pokud nastane spor o existenci pozemní komunikace mezi jejími uživateli a vlastníkem pozemku, vydá obecní úřad na žádost kterékoliv sporné strany deklaratorní rozhodnutí, zda se o pozemní komunikaci jedná“, a pokud ano, rozhodne současně také o jejím charakteru, tj., zda se jedná o veřejně přístupnou účelovou komunikaci ve smyslu ust. § 7 odst. 1, nebo o účelovou komunikaci uvnitř uzavřeného prostoru či objektu ve smyslu ust. § 7 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích.

Námítky odkazující na nálezy Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/2006, týkající se otázky, koho se má správní orgán k danému řízení dotazovat či jaká stanoviska a jakou formulací je má vyžadovat, stejně jako odkaz na uzavřené smlouvy o zřízení věcných břemen s jinými osobami, které nejsou účastníky

předmětného řízení, neměl žalovaný za právně relevantní pro danou věc. Dospěl totiž k závěru, že se uvedený nález Ústavního soudu týká předmětné věci pouze okrajově a jiné situace. Žalovaný dále poukazoval na rozsudky nejvyšších soudů, jakož i na již výše zmíněné stanovisko Veřejného ochránce práv. Konstatoval přitom, že obecný soud nemůže regulovat užívání pozemní komunikace, neboť tato pravomoc přísluší silničnímu správnímu úřadu.

Žalovaný tak dospěl k závěru, že prvoinstanční správní orgán - silniční správní úřad naplnil své procesní povinnosti, když věc řádně projednal a ve věci rozhodl zákonu odpovídajícím způsobem.

Rozhodnutí žalovaného napadli žalobci společnou žalobou, kterou odůvodnili v podstatě následujícím způsobem. Předně namítali, že nebyly splněny základní podmínky pro vydání daného deklaratorního rozhodnutí, když pro to podle nich absentoval veřejný zájem na dopravní obslužnosti. V této souvislosti polemizovali s tou částí odůvodnění rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu, v níž byla žádost o vydání rozhodnutí označována za prostředek k uplatňování vlastnických práv jeho navrhovatele, souvisejících s podnikáním, když ten podle nich nevlastní v areálu žádný pozemek, z něhož by se dalo dovozovat, že je k podnikání určen. Poznamenali přitom, že M. Ch. ani žádné podnikatelské oprávnění nemá. Zmínili, že celý areál nabyli ing. A. V., který pak přivedl celou společnost do konkurzu, v rámci něhož také žalobci nemovitosti v areálu nabyli. Kromě toho ing. A. V. odprodal M. Ch. nemovitosti bez přístupu a byl to také ing. A. V., který omezoval vstup na předmětnou část pozemku p. č. 581/59, když sám k němu zřídil věcné břemeno pouze pro společnost STRATOS AUTO, spol. s r.o. a pro společnost C. Bechstein Europe, s.r.o.

Žalobci pokračovali, že v současné době je v areálu více různých vlastníků a nájemců, kteří pro vjezd využívají druhý - hlavní vjezd do areálu. Přesto se žalovaný zabýval pouze tím, že M. Ch. je vlastníkem parcely č. 581/87, která navazuje na pozemky ve vlastnictví žalobců a že nutnost přesného vymezení právních vztahů k nim je dána potřebou nerušeného užívání nemovitostí vlastněných M. Ch., závislých na volném příjezdu. Žalobci proti tomu namítali, že jmenovaný má však zajištěn přístup i jiným způsobem. K tomu se však podle nich ani jeden z orgánů veřejné správy zúčastněných na řízení nevyjádřil a nedoložil, že je zájem M. Ch. nadřazen zájmům žalobců. Žalovaný přitom nedoložil, že by bylo třeba řešit komunikační potřeby více vlastníků. Podle žalobců nemůže být pro rozhodnutí ve věci určující ani skutečnost, že na parcelách č. 581/59 a č. 1038/86 byla zřízena účelová komunikace, historicky sloužící pro dopravní obsluhu bývalého areálu Strojní a traktorové stanice v Hradci Králové. Žalobci brojili i proti tomu, že žalovaný odmítl pravomoc soudu při zřízení věcného břemene, přičemž to měl být M. Ch., kdo měl podat návrh na zřízení věcného břemene soukromoprávní cestou.

Žalovaný se prý dále nevypořádal s tvrzením žalobců, že bylo rozhodnuto nad rámec návrhu M. Ch., neboť ten se dotýkal pouze malé, graficky vyznačené, části p.č. 581/59, přičemž různé části tohoto pozemku jsou využívány různě. Měl při svých vývodech pominout i nález Ústavního soudu ze dne 9. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 268/2006. V této souvislosti poukazovali na to, že nebyla

zkoumána ani podmínka nezbytnosti daného rozhodnutí a náhrady za omezení vlastnického práva, respektive potřebného souhlasu vlastníka pozemku s takovým rozhodnutím.

Vzhledem k výše uvedenému žalobci navrhovali žalované rozhodnutí zrušit a věc žalovanému vrátit k dalšímu řízení.

Žalovaný se vyjádřil k žalobě podáním ze dne 24. ledna 2011. K věci uvedl, že M. Ch., jako jeden z vlastníků nemovitostí umístěných v bývalém areálu STS Hradec Králové, podal dne 29. 3. 2010 u věcně a místně příslušného silničního správního úřadu „Žádost o vydání deklaratorního rozhodnutí či potvrzení“ ohledně určení existence a charakteru účelové komunikace dle § 7 zákona o pozemních komunikacích, procházející po pozemcích parc. č. 581/59 a č. 1038/86, přes které je situován vstup a vjezd ze silnice v ulici Bratří Štefanů (silnice I/11), k jeho nemovitostem. V žádosti odůvodnil potřebu takového rozhodnutí pro výkon svých vlastnických práv. Při rozhodování o ní bylo podle žalovaného vycházeno z ustálené právní praxe, že v případě, kdy dochází ke sporu o užívání určitého pozemku jako „veřejné“ cesty, resp. není zřejmé, zda se na tuto vztahuje institut práva obecného užívání ve smyslu ust. § 19 zákona o pozemních komunikacích, a pokud tato otázka není řešena jako předběžná v rámci jiného správního řízení, rozhodne o ní podle § 142 správního řádu správní orgán v mezích své věcné a místní příslušnosti. A to na žádost každého, kdo prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jeho práv, zda určitý právní vztah vznikl a kdy se tak stalo, zda trvá, nebo zda zanikl a kdy se tak stalo. Vzhledem k doloženým skutečnostem neměl nalézací a následně ani žalovaný jako odvolací orgán žádné pochybnosti o tom, že uvedená žádost měla být takto vyřízena.

Silniční správní úřad dospěl k závěru, že po uvedených pozemcích prochází účelová komunikace ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, tedy účelová komunikace veřejná, podléhající právu obecného užívání, zejména když tato splňuje všechny zákonné znaky takové pozemní komunikace a k jejímu obecnému užívání byl původním vlastníkem dán souhlas. Jako veřejná totiž byla deklarována již při stavebním řízení. To se týká i pozemku označeného jako parkoviště, resp. jeho části, které může být součástí jiné pozemní komunikace, může být prohlášeno účelovou komunikací, nebo správním rozhodnutím zařazeno do kategorie místních komunikací (viz ust. § 12 odst. 4, resp. odst. 6 zákona o pozemních komunikacích).

Žalovaný v odvolacím řízení neshledal nezákonnost prvoinstančního rozhodnutí ani vady, jež by odůvodňovaly jeho zrušení. Akceptoval výroky i odůvodnění rozhodnutí, které bylo k žádosti M. Ch. vydáno. Odolal prý rovněž tlakům a snahám žalobce ovlivnit posuzování pověřené úřední osoby, když žádost o schůzku „nad problémem“ bez přítomnosti zvoleného právního zástupce správní orgán odmítl. Žalobcům oznámil ukončení řízení a vyzval je, aby využili práva seznámit se s podklady pro rozhodnutí.

Podle žalovaného již sama existence vlastnického práva k nemovitostem, jež jsou situovány mimo jednoznačně deklarované veřejné komunikace, umožňující k nim nezbytný přístup, zakládá právo vlastníka podat předmětnou žádost a příslušný správní orgán je povinen o takové žádosti rozhodnout. A to bez toho, aniž by zjišťoval konkrétní důvody, pro které vlastník dotčených nemovitostí žádost podává.

V ustanovení § 142 správního řádu přitom není o veřejném zájmu vůbec zmínka.

Po předmětných pozemcích vede dopravní cesta, určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti, a proto se ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích jedná o pozemní komunikaci. A podle platné právní úpravy, (když tato pozemní komunikace nebyla příslušným správním rozhodnutím zařazena do žádné jiné kategorie), jde o komunikaci účelovou ve smyslu ust. § 2 odst. 2 písm. d) uvedeného zákona. O této skutečnosti nemůže být podle žalovaného pochyb, přičemž existenci komunikace jako takové nezpochybňují ani žalobci. V rámci předmětného řízení tedy zbývalo správnímu orgánu rozhodnout o charakteru předmětné účelové komunikace ve smyslu ust. § 7 zákona o pozemních komunikacích, tedy o tom, zda se jedná o účelovou komunikaci „... která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků“ (ve smyslu odstavce 1 tohoto ustanovení), nebo zda se jedná o „účelovou komunikaci v uzavřeném prostoru nebo objektu, která slouží potřebě vlastníka nebo provozovatele uzavřeného prostoru nebo objektu“, ve smyslu odstavce 2 uvedeného ustanovení. Závěr, že se jedná o účelovou komunikaci v uzavřeném prostoru či objektu podle § 7 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích bylo třeba vzhledem k okolnostem jednoznačně vyloučit. Jedná se tedy zcela evidentně o účelovou komunikaci ve smyslu ust. § 7 odstavce 1 zákona o pozemních komunikacích.

Pro určení, že se jedná o účelovou komunikaci „veřejnou“, tedy tu, kterou lze v rozsahu § 19 zákona o pozemních komunikacích obecně užívat kýmkoli bezplatně, pokračoval žalovaný, bylo nutno dále zjistit, zda takové obecné užívání nebylo nějak omezeno ve smyslu jeho § 7 odst. 1, když se v něm uvádí, že: „Příslušný silniční správní úřad může na návrh vlastníka účelové komunikace a po projednání s příslušným orgánem Policie České republiky upravit nebo omezit veřejný přístup na účelovou komunikaci, pokud je to nezbytně nutné k ochraně oprávněných zájmů tohoto vlastníka“. Žádné takové omezení obecného užívání však zjištěno nebylo. Dle názoru žalovaného tedy žádný jiný výrok deklaratorního rozhodnutí ani nemohl být vydán.

Postup silničního správního úřadu proto shledal žalovaný za souladný s platnou právní úpravou. Poznamenal přitom, že bylo na žalobcích, aby poté, co nabyli vlastnická práva k dotčeným účelovým komunikacím, případně podali žádost o omezení veřejného přístupu na ně a správní orgán by se důvodností takového omezení musel zabývat. Bylo by tak rozhodnuto o konfliktu práva vlastníka účelové komunikace s právem jejího užívání vlastníkem dotčené sousední nemovitosti.

K námitce, že M. Ch. své nemovitosti situované v areálu neužívá k podnikání, žalovaný uvedl, že i jejich pronájem je určitou formou podnikání. Krom toho ji měl za nevýznamnou pro rozhodnutí, stejně jako skutečnosti týkající se „úspěšnosti“ podnikání předchozího vlastníka areálu a důvody, pro které došlo k převodům jeho nemovitostí (prohlášení konkurzu na jeho firmy). Obdobně měl za irelevantní odkazy žalobců na „nespravedlivý postup socialistického státu“ který konal a nakládal s nemovitostmi bez souhlasu budoucích vlastníků, neboť žalobci nebyli „restituenty“ a předmětný, kdysi státní majetek, byl privatizován dávno před tím, než

jej z konkurzní podstaty získali žalobci. Z uvedeného žalovaný dovozoval, že se žalobců jimi zmiňovaný náleží Ústavního soudu (viz výše) netýká, neboť jsou vzhledem k uvedenému v naprosto stejném právním postavení, jako každý jiný běžný nabyvatel nemovitostí na základě kupní smlouvy.

Žalovaný se rovněž neztotožnil s tvrzením žalobců, že předmětné rozhodnutí omezovalo jejich vlastnická práva. K omezení předmětných vlastnických práv totiž podle něho došlo již u prvního vlastníka předmětné komunikace tím, že investor výstavby areálu zřídil na uvedených pozemcích komunikaci. V této souvislosti se odvolával na rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 22 Cdo 1868/2000, z něhož citoval: „...za tím účelem, aby tato byla užívána právě jako komunikace, při čemž skutečnost, že ji vlastník zřizoval pro potřeby svoje, svých zákazníků a dodavatelů je právně významná jen potud, že se z ní podává jeho vůle, aby pozemek byl užíván jako pozemní komunikace“ a pokračuje dále že: „Případné vymezení okruhu jejich uživatelů vlastníkem je právně nevýznamné, nejde-li o případ uvedený v § 7 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích“. Z uvedeného dovozoval, že je-li účelová komunikace v souladu s vůlí původního vlastníka zřízena, nemůže její nový vlastník jednostranným vyhlášením bránit jejímu obecnému užívání. Vzhledem k tomu, že žalobci nebyli původními vlastníky předmětných pozemkových parcel a vlastnictví k nim nabyli i se zákonným omezením vlastnického práva k účelové komunikaci dle § 19 zákona o pozemních komunikacích, mohou svá vlastnická práva, pokud jsou snad poškozována nad míru předpokládanou zákonem, bránit zákonnou cestou dle § 7 odst. 1 věta druhá citovaného zákona.

K námitkám, že pro dané rozhodnutí neexistuje komunikační potřeba, když M. Ch. má zajištěn přístup i po jiné komunikaci, žalovaný uvedl, že žalobci nespécifikovali, po kterých. Pokud však měli na mysli druhý vjezd do areálu po pozemku parc. č. 581/8, tak ten je rovněž ve vlastnictví žalobců, přičemž v tom případě by musel M. Ch. projíždět po celé šířce areálu, takže by se vlastně dotýkal vlastnického práva žalobců ve větším rozsahu, než jenom v rozsahu dle žalovaného rozhodnutí.

Žalovaný dále vyslovil spekulaci v tom směru, že žalobcům nevádí užívání předmětných pozemků jako účelové komunikace, ale skutečnost, že toto užívání nemohou zpoplatnit. Podle něho totiž odkoupili oba existující vjezdy a páteřní komunikaci v areálu s tím, že užívání ostatním vlastníkům a uživatelům zpoplatní. Pokud však komunikace vykazuje všechny zákonné znaky veřejné účelové komunikace, je ve veřejném zájmu zajistit v zákonném rozsahu ostatním vlastníkům její obecné (bezplatné) užívání. Takový postup má žalovaný za souladný se zněním a smyslem platné právní úpravy.

Vzhledem k uvedenému žalovaný navrhoval žalobu zamítnout.

M. Ch., osoba zúčastněná na řízení, se k žalobě vyjádřil podáním ze dne 22. února 2011. Uvedl, že podal návrh na vydání deklaratorního rozhodnutí proto, neboť od doby, co žalobci zakoupili nemovitosti zapsané na LV č. 20505 pro kat. území Slezské Předměstí (část bývalého areálu STS), vyvíjejí na něho nepřiměřený nátlak, aby jim prodal své nemovitosti zapsané na LV č. 21050, a to za nepřijatelných podmínek. Ze svého pohledu přitom popsal různé epizody s tím spojené, mající za následek i znemožnění příjezdu ke svým nemovitostem.

Odkazoval přitom na obsah správního spisu. Zpochybňoval tvrzení žalobců, že ing. V. zřídil věcné břemeno obchodní společnosti C.Bechstein Europe, s.r.o., za účelem přístupu a příjezdu přes předmětný vjezd. Žalobu měl za nedůvodnou, a proto ji navrhoval zamítnout.

Krajský soud přezkoumal žalované rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního, zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), a to bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s.ř.s., když se žalobci i žalovaný k výzvě o možnosti rozhodnout ve věci bez jednání ve lhůtě dvou týdnů od doručení této výzvy nevyjádřili. Krajský soud měl proto v souladu s citovaným ustanovením za to, že s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasí. O tom byli ve výzvě poučeni. Dospěl přitom k následujícím zjištěním a právním závěrům.

Vzhledem k tomu, že v projednávané věci je předmětem posouzení otázka vzniku a existence veřejné účelové komunikace, krajský soud považoval za nutné nejprve připomenout relevantní právní úpravu a judikaturu správních i civilních soudů, týkající se dané problematiky, a to v intencích rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. listopadu 2011, č.j. 9 As 55/2011-141, v němž se mimo jiné uvádí následující:

„Právní režim pozemních komunikací upravuje zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), který je vymezuje jako *dopravní cesty určené k užití silničními a jinými vozidly a chodci* (srovnej § 2 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích). Pozemní komunikace jsou dle odst. 2 téhož ustanovení členěny do čtyř kategorií, a to na dálnice, silnice, místní komunikace a účelové komunikace. Na rozdíl od dálnic, silnic a místních komunikací, které jsou ve vlastnictví osob veřejného práva, mohou být účelové komunikace ve vlastnictví soukromých subjektů.

Podle ustanovení § 7 odst. 1, věty první, zákona o pozemních komunikacích je účelovou komunikací pozemní komunikace, která *slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků*. Tyto komunikace jsou veřejně přístupnými účelovými komunikacemi, přičemž zákon počítá i s účelovými komunikacemi, které nejsou veřejně přístupné, jedná-li se o pozemní komunikace v uzavřeném prostoru nebo objektu, které slouží potřebě vlastníka nebo provozovatele uzavřeného prostoru nebo objektu (§ 7 odst. 2 zákona). V takovém případě je účelová komunikace přístupná v rozsahu a způsobem, který stanoví vlastník nebo provozovatel uzavřeného prostoru nebo objektu.

Z citované právní úpravy tak vyplývá, že komunikace bude mít charakter účelové pozemní komunikace *ex lege* (tj. ze zákona, aniž by bylo třeba o její

kategorizaci vydávat správní rozhodnutí), bude-li naplňovat zákonem vymezené pojmové znaky pozemní komunikace, vymezené v ustanovení § 2 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, a zároveň pojmové znaky účelové pozemní komunikace, vymezené v § 7 odst. 1 (event. § 7 odst. 2) tohoto zákona. Musí se tedy jednat o dopravní cestu, určenou k užití

Pokračování

30A 2/2011

-9-

silničními a jinými vozidly a chodci, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby jejich vlastníků nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. Jestliže vlastník se zřízením veřejně přístupné účelové komunikace souhlasil, jsou jeho soukromá práva v takovém případě omezena veřejnoprávním institutem obecného užívání pozemní komunikace, které nemůže být vyloučeno jednostranným úkonem vlastníka, jenž takový souhlas udělil, ani jeho právními nástupci (srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 2. 2006, sp. zn. 22 Cdo 1173/2005). Pokud tedy správní orgán v pozici místně příslušného silničního správního úřadu posuzuje v rámci řízení o vydání deklaratorního rozhodnutí podle § 142 správního řádu, zda určitá komunikace je účelovou pozemní komunikací, musí primárně zkoumat naplnění výše uvedených zákonných kritérií.

Otázkou, zda je příslušný silniční správní úřad v tomto typu řízení povinen zkoumat i tzv. „komunikační potřebu“, jakožto pojmový znak účelové pozemní komunikace (přestože s ním zákon o pozemních komunikacích výslovně nepočítá), se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozhodnutí ze dne 16. 5. 2011, č. j. 2 As 44/2011 - 99, publikovaném pod č. 2370/2011 Sb. NSS. V tomto rozhodnutí Nejvyšší správní soud nejprve poukázal na skutečnost, že termín „komunikační potřeba“ byl ve vztahu k vymezování veřejných cest používán již v judikatuře prvorepublikového Nejvyššího správního soudu, kdy např. v rozhodnutí ze dne 21. 9. 1932 (Boh. A 10017/32) tento soud uvedl: *„Pozemek, který je v soukromém vlastnictví, lze uznati za veřejnou cestu jen tehdy, jsou-li splněny dva předpoklady, a to jednak že pozemek byl věnováním buďsi výslovným nebo z konkludentních činů vlastníka poznatelným k obecnému užívání určen, jednak že toto užívání slouží k trvalému ukojení nutné potřeby komunikační. (...) Ukojení nutné potřeby komunikační jest jedním z nezbytných předpokladů prohlášení soukromého pozemku za cestu veřejnou (viz též rozhodnutí Boh. A 9162/31, Boh. A 10130/32 a Boh. A 11955/35).*

Dále Nejvyšší správní soud v předmětném rozhodnutí uvedl, že na tuto starší prvorepublikovou judikaturu je možno navázat i v současnosti, neboť je řešen tentýž problém, a to proporcionalita omezení vlastnického práva ve prospěch veřejného zájmu spočívajícího v přístupu veřejnosti na komunikaci, která se nachází na pozemku v soukromém vlastnictví. Jedná-li se přitom o účelovou pozemní

komunikaci, pak zde (stejně jako pro ostatní pozemní komunikace) platí režim tzv. obecného užívání (§ 19 zákona o pozemních komunikacích). Obecné užívání je možno podřadit pod širší pojem „veřejné užívání“, které právní teorie definuje jako „*užívání všeobecně přístupných materiálních statků, které odpovídají jejich účelovému určení, předem neomezeným okruhem uživatelů. V závislosti na vzniku právní možnosti veřejného užívání se rozlišují jeho dva druhy, a to obecné užívání a zvláštní užívání*“ (srovnej Hendrych, D. a kol., Správní právo. Obecná část, 5. vydání, Praha : C. H. Beck, str. 261 - 265). Obecné užívání účelové pozemní komunikace spočívá v možnosti každého tuto komunikaci (v mezích předpisů upravujících provoz na pozemních komunikacích a za podmínek stanovených zákonem o pozemních komunikacích) bezplatně užívat, a to způsobem obvyklým a k účelům, ke kterým je tato komunikace určena.

Pokračování

30A 2/2011

-10-

V návaznosti na závěry obsažené ve shora citované judikatuře (vedle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2011, č. j. 2 As 44/2011 - 99, srovnej také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 5 As 20/2003 - 64, dostupný na www.nssoud.cz), tak je možno z hlediska vzniku účelové komunikace obecně vymezit následující základní modelové situace: 1) účelová komunikace byla zřízena vlastníkem pozemku, případně vlastník pozemku s jejím zřízením prokazatelně souhlasil; 2) účelová komunikace vznikla a existuje bez toho, aniž by s tím vlastník pozemku vyslovil souhlas.

V každém konkrétním případě tak bude nutno zkoumat, zda byl skutečně souhlas vlastníka udělen (k tomu srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2009, č. j. 1 As 76/2009 - 60, publikovaný pod č. 2028/2010 Sb. NSS), a rovněž je nutno rozlišovat situace, které budou představovat výjimku z tohoto pravidla (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06, kde se jednalo o nabytí vlastnického práva k pozemku od veřejnoprávní korporace v restituci, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2011, č. j. 5 As 36/2010 - 204, dostupný na www.nssoud.cz). Přitom by mělo platit, že v případě pochybností o existenci souhlasu je třeba rozhodnout ve prospěch vlastníka.

V prvním případě, tj. kdy účelová komunikace byla zřízena vlastníkem pozemku, případně vlastník pozemku s jejím zřízením prokazatelně souhlasil, nic nebrání tomu, aby se společně se vznikem či zřízením účelové komunikace aktivoval režim obecného užívání. Za této situace je v řízení o vydání deklaratorního rozhodnutí nadbytečné zkoumat nutnou a nenahraditelnou komunikační potřebu, neboť vlastník fakticky „věnoval“ tuto komunikaci do veřejného užívání. Ve druhém případě je však situace odlišná, neboť zřízení a

existence účelové pozemní komunikace je v rozporu s vůlí vlastníka dotčeného pozemku, případně vlastník o ní neví, a není s ní tedy výslovně srozuměn. Deklarace existence účelové pozemní komunikace v takovém případě představuje potvrzení nuceného omezení vlastnického práva tohoto subjektu v podobě veřejného přístupu každého na tuto komunikaci (tj. její obecné užívání), a v takovém případě bude nutno postupovat v souladu s ustanovením čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, za použití ústavně konformního výkladu.“

Vycházejí z těchto závěrů a obsahu správního spisu, krajskému soudu nezbylo, než konstatovat, že správní orgány zúčastněné na řízení postupovaly při rozhodování dané věci v souladu s uvedenými premisami. Již prvoinstanční správní orgán po ověření si vlastnických vztahů k pozemkům v daném prostoru konstatoval, že dnes jsou sice parcely č. 581/59 a č. 1038/86 v k.ú. Slezské Předměstí ve společném jmění manželů - žalobců, ale až od roku 2009. Žalobci tak nebyli u vzniku příslušné účelové komunikace a nabyli vlastnictví k ní v době, kdy byla parcela č. 1038/86 vedena jako silnice a parcela č. 581/59 jako ostatní komunikace. M. Ch. je pak vlastníkem parcely č. 581/87 v k.ú. Slezské Předměstí, která na předmětné pozemky přímo navazuje a slouží jako areálová komunikace. Na hranicích parcel č. 581/59 a č. 581/87 je umístěno oplocení – brána a vjezdová

Pokračování

30A 2/2011

-11-

závora. Podle výpisu z katastru nemovitostí je parcela č. 581/87 vedena jako ostatní komunikace.

Prvoinstanční správní orgán v odůvodnění svého rozhodnutí pokračoval, že si v rámci řízení vyžádal k dané věci informace dotčených orgánů státní správy – Policie České republiky, Hasičského záchranného sboru Královéhradeckého kraje, Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje jako správního úřadu pro silnici I. třídy č. I/11, z které vede sjezd na předmětný pozemek č. 1038/86 a obecného stavebního úřadu Magistrátu města Hradec Králové. Obdržel též prohlášení Ing. V., jednatele obchodní společnosti Voseček – VOS, spol. s r.o., předchozího vlastníka předmětných pozemků, o tom, že pozemní komunikace na předmětných pozemcích byla od roku 1994, kdy ji firma získala do vlastnictví, veřejnosti volně přístupná a nikdy se nenacházela v uzavřeném areálu. K podstatě věci prvoinstanční správní orgán uvedl, že stavební stav na předmětných pozemcích trvá od kolaudace bývalé STS beze změn, tedy že na nich existuje účelová komunikace, která napojovala areál bývalé STS a parkoviště a vedlejší areál (nyní STRATOS AUTO) na blízkou silnici č. I/11. Neponechal bez povšimnutí ani právní úpravu týkající se pozemních komunikací v době povolování STS, obsaženou v zákoně o pozemních komunikacích č. 135/1961 Sb., který definoval účelové komunikace následovně:

§ 22

Účelové komunikace

(1) Účelové komunikace slouží spojení jednotlivých výrobních závodů nebo jednotlivých objektů a nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi anebo komunikačním účelům v uzavřených prostorech nebo objektech.

(2) Ke stavbě účelové komunikace je třeba rozhodnutí o přípustnosti stavby podle § 16 s tou změnou, že působnost, která podle tohoto ustanovení náleží okresnímu národnímu výboru, vykonává místní národní výbor. Před vydáním rozhodnutí o přípustnosti stavby účelové komunikace určené pro dopravu motorovými vozidly vyžádá si místní národní výbor, není-li stavebním úřadem, vyjádření

okresního národního výboru z hlediska územního plánu a zajištění bezpečnosti a plynulosti dopravy.
(3) Ustanovení předchozího odstavce se nevztahuje na účelové komunikace v uzavřených prostorech nebo objektech.

Z uvedeného dovodil, že i v době povolování předmětné účelové komunikace byly účelové komunikace rozděleny na veřejně přístupné a areálové, tak jak je dnes definuje zákon o pozemních komunikacích. Současná situace na místě je pak taková, že předmětná komunikace a parkoviště jsou veřejně přístupné, tak jak tomu bylo od samého počátku, kdy ji stavebník již jako takovou stavěl. Žalobci nabyli účelovou komunikaci kupní smlouvou, přičemž převzali i její právní stav. Areál má sice dva vjezdy, vjezd po parcele č. 581/59 je však v projektové dokumentaci označen jako hlavní a je přímo napojen na pozemek M. Ch.. Druhý vjezd do areálu se nachází také na pozemcích žalobců, tak jako i většina dalších pozemků v areálu, přes které by jmenovaný musel přejet, aby se dostal ke svým nemovitostem, pokud by měl využívat tento druhý vjezd.

Poté prvoinstanční správní orgán uzavřel, že na parcelách č. 581/59 a č. 1038/86 v k.ú. Slezské Předměstí je veřejně přístupná účelová komunikace, kdy komunikací je samotný pozemek, včetně stavby vozovky, tzn. všech konstrukčních vrstev vozovky, přičemž proti jejímu obecnému užívání v minulosti nikdo nebrojil, ani mu nikdo nekladal žádné překážky. Žalobci a M. Ch. nejsou původními

Pokračování

30A 2/2011

-12-

vlastníky předmětných pozemků a nabyli je na základě kupních smluv. Předchozí vlastník předmětných pozemků (ing. A. V.) navíc potvrdil, že strpěl veřejné užívání komunikace bez omezení. Předmětná komunikace je jediným hlavním připojením žadatelova pozemku s ostatními pozemními komunikacemi, přičemž nouzový přístup přes areálové komunikace ve vlastnictví žalobců by byl odvislý od jejich soukromoprávní dohody.

Jak pak plyne z výše uvedeno, se závěry prvoinstančního správního orgánu se žalovaný zcela ztotožnil. Dlužno přitom poznamenat, že obě rozhodnutí mají svůj podkladový materiál ve správním spisu. Pokud pak krajský soud v odůvodnění tohoto rozsudku podrobně rozvedl jejich závěry, učinil tak zcela cíleně, neboť se s nimi ztotožňuje, a proto na ně v dalším i odkazuje. Bylo by totiž zcela nadbytečné pouze jinými slovy říkat totéž. K žalobním námitkám přitom dodává následující.

Krajský soud předně nesdílí názor žalobců, že by pro vydání daného rozhodnutí deklaratorního významu bylo nutné prokazovat existenci veřejného zájmu na jeho vydání, respektive na dopravní obslužnosti v daném místě. Tedy že by je bylo možno vydat pouze v případě existence takového celospolečenského zájmu, který by přesahoval zájem jednotlivce, v přezkoumávané věci M. Ch..

Jak z textu § 142 odst. 1 správního řádu plyne, správní orgán v mezích své věcné a místní příslušnosti rozhodne na žádost každého, kdo prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jeho práv, zda určitý právní vztah vznikl a kdy se tak stalo, zda trvá, nebo zda zanikl a kdy se tak stalo. Z uvedené je tak zřejmé, že citované ustanovení umožňuje každému jednotlivci domáhat se vůči správnímu orgánu vydání deklaratorního rozhodnutí, pokud je to pro něho nezbytné v souvislosti s realizací jeho práv či povinností. Jde tak o rozhodnutí založené primárně na individuálních

zájmech žadatele, tedy nelze je spojovat výhradně s veřejným zájmem. Nic takového totiž z uvedeného zákonného ustanovení neplyne. Pokud pak správní orgány uvážily, že vydání daného rozhodnutí bylo nezbytné pro uplatnění práv M. Ch., nepřekročily meze svého správního uvážení. Vždyť ve spisu, který měl krajský soud k dispozici, jsou opakované zmínky o neshodách mezi žalobci a M. Ch. ohledně užívání parcely č. 1038/86 a části parcely č. 581/59 jako veřejně přístupné účelové komunikace (viz např. dopis žalobce ze dne 28. 1. 2010, adresovaný obchodní společnosti Richter + Frenzel, s.r.o.). Ostatně kdyby tomu tak nebylo, nebyl by nejen důvod k vydání žalovaného rozhodnutí, ale ani pro podání žaloby a přesto podána byla. I z jejího obsahu jsou tak uvedené neshody, jakož i názory žalobců na věc, očividné. Vzájemné neshody přitom nemusí být faktické (např. pevné překážky apod.), ale i verbální.

Za mimojdoucí danému problému má krajský soud rovněž otázku týkající se podnikatelské činnosti M. Ch.. Vždyť vymezení účelové komunikace podle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích není závislé na subjektech práva, osobách a jejich činnostech. Jejich existence je naopak spojována s věcmi - nemovitostmi a s jejich provázáním s pozemními komunikacemi, silniční sítí. A o tom, že mezi nemovitostmi jmenovaného, především pak parcelou č. 581/87 (ostatní komunikací) a silnici č. I/11, leží právě parcela č. 1038/86 a parcela č. 581/59 (její část), vzhledem k čemuž tyto parcely vytváří spojení mezi nimi, není žádných

Pokračování

30A 2/2011

-13-

pochyb. A nejde o nějaké nové řešení, vzniklé časem, nýbrž o řešení zakotvené od samého počátku existence daného areálu, jak již je rozvedeno ve výše uvedených rozhodnutích orgánů veřejné správy. Předmětná účelová komunikace totiž byla podle dokumentace k rozhodnutí o přípustnosti stavby nového závodu STS, vydaného bývalým MěstNV v Hradci Králové dne 4. 2. 1975 pod č.j. ÚPA/3535/74/PU, zřízena mimo areál, a to jako jeho hlavní vjezd do něho. Vzhledem k tomu ovšem nezbylo, než konstatovat, že předmětná účelová komunikace byla zřízena v souvislosti s výstavbou bývalého areálu STS a že s jejím užíváním v režimu obecného užívání bylo uvažováno od samého počátku. Za této situace ale bylo v souladu s výše uvedeným rozhodnutím Nejvyššího správního soudu zcela nadbytečné zkoumat nutnou a nenahraditelnou komunikační potřebu M. Ch., jak se toho žalobci domáhali, neboť stavebník - vlastník „věnoval“ tuto komunikaci do veřejného užívání již při její výstavbě. Takovýto stav však již nemůže nový vlastník měnit jednostranným vyhlášením (viz judikatura Nejvyššího soudu České republiky uvedená výše). Přesto se orgány veřejné správy zúčastněné na řízení zabývaly i touto otázkou se závěrem, že žalobci navrhovaný druhý vjezd je nepřijatelný nejen vzhledem k délce a složitosti příjezdu (skrz celý areál), ale zejména proto, že by vedl po účelových komunikacích v uzavřeném prostoru v soukromém vlastnictví žalobců. Naopak stávající řešení zajišťuje nejen přímé napojení nemovitostí M.Ch. na veřejnou silniční síť, ale předchází i případným neshodám do budoucna, když by jmenovaný musel využívat k přístupu ke svým nemovitostem účelové komunikace v uzavřeném prostoru.

Obiter dictum k tomu nemůže krajský soud zároveň nepoznamenat, že toho, kdo situaci v místě zná, by rozhodně nenapadlo, že by se vůbec mohlo jednat v daném případě o neveřejnou účelovou komunikaci. Příléhavě a po rozumu selském pak tuto otázku vyjádřil žalovaný ještě ve vyjádření k žalobě, když racionálním

postupem a argumentací podle § 2 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích dospěl k závěru, že když se jedná o pozemní komunikaci ve smyslu § 2 odst. 2 písm. d), tedy o účelovou komunikaci, pak jediná o účelovou komunikaci ve smyslu § 7 odst. 1 citovaného zákona (neboť vždy sloužila a slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí), neboť se jednoznačně nejedná o účelovou komunikaci v uzavřeném prostoru nebo objektu, která slouží potřebě vlastníka nebo provozovatele uzavřeného prostoru nebo objektu (viz § 7 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích). I touto vylučovací metodou lze tak dojít k závěru, že se v daném případě jedná o účelovou komunikaci ve smyslu § 7 odstavce 1 zákona o pozemních komunikacích.

Na určení parcely č. 1038/86 a parcely č. 581/59 (její části) za účelovou komunikaci veřejně přístupnou přitom nemůže nic změnit ani skutečnost, že obchodní společnosti VOSEČEK – VOS, spol. s r.o., Hradec Králové a STRATOS AUTO, spol. s r.o., spolu uzavřely v roce 1999 smlouvu o zřízení věcného břemene, jíž bylo oprávněnému zřízeno právo užívat část pozemku parc. č. 581/59, a to v rozsahu vymezeném geometrickým plánem, který se zčásti kryje s účelovou komunikací, o níž bylo rozhodnuto žalovaným rozhodnutím. To proto, že právní stav této komunikace byl založen při její realizaci a její režim vyplývá přímo ze zákona, takže na této skutečnosti nemohla a nemůže nic změnit ani uvedená smlouva.

Pokračování

30A 2/2011

-14-

Jinými slovy, pokud ji oprávněný nad rámec uvedeného uzavřel, např. z opatrnosti, byla to jen jeho věc. Dlužno však poznamenat, že nadbytečná. Na právním statusu účelové komunikace, daném zákonem, se totiž uzavřením uvedené smlouvy nic nezměnilo a je proto bezpředmětné pátrat, proč se tak stalo. Totéž je pak možno říci nejen o všech dalších případných smlouvách o věcných břemenech, které ve správním spisu nebyly založeny (např. žalobci zmíněná smlouva s obchodní společností C. BECHSTEIN EUROPE, s.r.o.), ale i o vyjádření správce konkurzní podstaty JUDr. J. H. ze dne 24. 6. 2010 k užívání cesty na parc. č. 581/59 v k. ú. Slezské Předměstí. Ani on totiž nebyl tím, kdo by mohl měnit stávající status účelové komunikace, tedy ani on nebyl oprávněn k autoritativnímu posouzení toho, zda parcela č. 581/59 je veřejnou účelovou komunikací či nikoliv. Na rozhodnutí orgánů veřejné správy podle veřejnoprávního předpisu pak nemohla mít vliv ani okolnost, že souběžně s daným řízením byl a stále je veden u Okresního soudu v Hradci Králové spor ohledně návrhu M. Ch. na zřízení práva věcného břemene, a to pod sp. zn. 21 C 203/2009. Důvody, pro které se M. Ch. snaží takříkajíc zajistit přístup ke svým nemovitostem pro všechny případy i touto cestou, jsou přitom výlučně v jeho dispozici.

Na danou konkrétní věc pak plně nedopadá ani žalobci zmiňovaný nálezk Ústavního soudu ze dne 9. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 268/2006. Ta se totiž od věci v něm zmiňovaném liší tím, což je ale zásadní rozdíl, že žalobci nebyli v dané věci restituenty předmětných parcel, ať již jako původní vlastníci či další oprávněné osoby, jímž by byla omezena jejich vlastnická práva v souvislosti s konstituováním veřejné účelové komunikace. Právě proto také vstoupili uzavřením kupní smlouvy, jejímž předmětem byly i parcely č. 1038/86 a č. 581/59, do práv a povinností předchozího vlastníka, soukromoprávního subjektu, obchodní společnosti Voseček –

VOS, s.r.o. A to je právě ta situace, o níž se zmiňuje Ústavní soud v bodu 38 vpředu uvedeného nálezu, podle něhož i on „...akceptuje v obecné rovině názor Nejvyššího soudu, že omezení vlastnického práva k pozemku ve formě veřejného přístupu na tento pozemek je způsobilé přecházet z vlastníka na vlastníka a že není třeba souhlasu nového vlastníka, pokud byl souhlas udělen vlastníky předchozími. Tento závěr jistě platí tam, kde dochází k převodu vlastnického práva mezi soukromými subjekty a kde nový vlastník pozemek přejímá do vlastnictví s vědomím, že vlastnické právo je již takto omezeno.“ A tak tomu bylo i v daném případě. Pokud si snad žalobci tyto skutečnosti neuvědomovali, nezbyvá, než konstatovat, že si nestřežili patřičným způsobem svá práva.

Námítky žalobců, podle nichž bylo při rozhodování přehlíženo, že socialistické vlastnictví státu již neexistuje a že socialistický stát stavěl bez souhlasu vlastníků pozemků, považuje krajský soud za účelový politický populismus. Jednak mu totiž není ze své činnosti nic známo o tom, že by tímto způsobem „socialistický stát“ v 70. letech minulého století obecně postupoval a dále proto, že stavba takového rozsahu, jako byla nová stavba bývalé STS, musela a musí mít zajištěn přístup z veřejné pozemní komunikace bez ohledu na existující společenské uspořádání, a to na základě zcela nepolitických obecných technických požadavků na výstavbu. Stanoveným v obecně závazném právním předpisu, a tak tomu bylo jak v době výstavby STS, tak nyní. Žalobci ostatně v uvedeném směru žádné důkazy nepředložili a zřejmě ani předložit nemohli, když vzhledem k jejich věku a době, kdy

Pokračování 30A 2/2011

-15-

se stali spoluvlastníky původního areálu, probíhaly do té doby všechny rozhodné skutečnosti zcela mimo ně.

Pro rozhodnutí ve věci byla bez významu rovněž námitka žalobců ohledně správnosti dotazu (zřejmě měli na mysli žádost o informaci pro správní řízení ze dne 5. 5. 2010) zasláního prvoinstančním správním orgánem Krajskému ředitelství policie Královéhradeckého kraje, Hasičskému záchrannému sboru Královéhradeckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje a odboru stavebnímu Magistrátu města Hradec Králové. Sdělil-li totiž žalovaný žalobcům na tuto jejich námitku, že vyjádření uvedených orgánů byla opatřována s cílem zjistit, zda od zahájení užívání předmětné účelové komunikace (tedy od roku 1979) nevydaly nějaká rozhodnutí, jež by bylo třeba v řízení zohlednit, tak i krajský soud má takový postup za zcela smysluplný a vedoucí k řádnému zjištění skutkového stavu věci. Krom toho podklady pro vydání rozhodnutí opatřuje zásadně správní orgán (viz § 50 odst. 2 správního řádu) a je také jeho výsostnou pravomocí o nich rozhodnout. Z jakých skutečností pak orgány veřejné správy zúčastněné na řízení skutečně vycházely při rozhodování, to je již uvedeno v jejich odůvodněních. K nim se již krajský soud vyjádřil výše.

K námitce, že bylo rozhodnuto nad rámec návrhu, krajský soud zjistil, že v příloze žádosti o vydání deklaratorního rozhodnutí ze dne 29. 3. 2010 M. Ch. graficky vyznačil prostor, který má za veřejně přístupnou účelovou komunikaci oranžovou barvou. Kromě části parcely č. 1038/86 jde o část (pruh) parcely č. 581/59, a to v šíři parcely č. 1038/86 na styku s ní a parcely č. 581/87 M. Ch. (na vjezdu do areálu). Že jde o části uvedených parcel přitom uvedl M. Ch. slovně i v žádosti. Rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu, byť se odvolává na žádost

jmenovaného, nerozlišuje v textu mezi částmi a celky uvedených parcel. Žalovaný pak mluví o části parcely č. 581/59 a celé parcele č. 1038/86, což je zcela logické vzhledem k jejímu tvaru, zvláště obloukům pro vjezd a výjezd na silnici I. třídy. V těchto nepřesnostech však netkví podstata sporu, nehledě na to, že lze kdykoliv vyložit, případně je i odstranit. Vždyť řízení za účelem vydání rozhodnutí podle § 142 správního řádu lze zahájit i z moci úřední. Bylo by však nekorektní tvrdit, že z rozhodnutí není zřejmý jeho skutečný předmět.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Krajský soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovaný se tohoto práva výslovně vzdal.

Osoby zúčastněné na řízení mají podle § 60 odst. 5 s.ř.s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jim vznikly v souvislosti s plněním povinností, které jim soud uložil. Žádné takové náklady M. Ch. nevznikly.

Pokračování

30A 2/2011

-16-

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 31. ledna 2012

Mgr. Marie Kocourková, v. r.
předsedkyně senátu